

La Rata

La Pobla de Claramunt

Ubicació

Comarca:	Anoia
Lloc/Adreça:	La Rata
Emplaçament	Al costat del riu Anoia, en un context de bosc i camps de conreus.
Alçada:	270

Coordenades:

Latitud:	41.54513
Longitud:	1.68774
UTM Est (X):	390550
UTM Nord (Y):	4600106

Classificació

Número de fitxa	08165 - 36
Àmbit:	Patrimoni immoble
Tipologia	Conjunt arquitectònic
Estil / època:	Modern Contemporani Popular
Segle	XVIII-XXI
Estat de conservació	Bo
Protecció	Inexistent
Accés	Fàcil
Ús actual:	Residencial
Titularitat	Privada
Titular:	Varis propietaris

Fitxes associades:

[Camí de la Font de la Rata](#)

Autoria de la fitxa	Jordina Sales Carbonell
Data de registre de la fitxa:	ds., 01/06/2019 - 02:00

Descripció

Es tracta d'un petit nucli disseminat de la Pobla de Claramunt ubicat a l'extrem sud-est de la Pobla de Claramunt, i que consta d'un sol carrer de cases arreglerades al peu del Camí Ral que de Barcelona anava a Lleida i Madrid. El terme municipal de La Pobla de Claramunt passa longitudinalment, de manera parcial, pel bell mig de l'eix viari conegut com Camí de la Rata, amb la qual cosa en nucli queda dividit en dues parts: una pertanyent a la mateixa Pobla (que vindria a correspondre a un terç aproximat del nucli), i l'altra ja dins el terme municipal de La Torre de Claramunt. Cal dir que la part inclosa a la Pobla és la més genuïna i antiga.

Les cases es caracteritzen per tenir una certa uniformitat; són de planta baixa més pis i golfes i coberta de teulada a doble vessant, amb una amplada de façana de poc més de tres metres; estan comunicades entre elles mitjançant parets mitjaneres. Algunes cases -les més septentrionals del carrer- encara conserven les portalades fetes a base d'arcs adovellats de mig punt.

Observacions:

L'indret també es coneix amb el nom de Gratallops

IMATGE 1: El nucli de la Rata dividit entre els termes municipals de la Pobla de Claramunt (nord) i la Pobla de Claramunt (sud).

Història

El topònim 'rata' sembla que enfonsaria les seves arrels en l'ocupació musulmana del país i que significaria 'molí' en la llengua àrab. De fet, es tracta d'un topònim que es troba arreu del país i sempre coincidint amb llocs on hi havia hagut important presència de molins, com seria el cas de la pobla de Claramunt.

L'origen d'aquest nucli disgregat s'hauria de cercar en un antic mas de la Rata documentat tardanament per primer cop el 7 de setembre de 1791 i que seria una de les primeres cases que acabarien conformant el nucli; molt probablement aquest mas de la Rata era o tenia un molí paperer d'on prenia el nom. Als qüestionaris de Zamora de 1790 s'anomena al grup de cases 'calle del mesón de la Rata', fet que senyala la presència d'un hostel. Al segle XVIII i fins mitjan segle XIX, el nucli de cases de la Rata rebia també el nom de 'carrer de Gratallops'. Durant la etapa franquista va rebre el nom de 'calle Calvo Sotelo'. Actualment, la Rata consta a l'IDESCAT sota la categoria de barri.

Bibliografia

- COROMINES VIGNEAUX, Joan (1989-1997): Onomasticon Cataloniae. Els noms de lloc i noms de persona de totes les terres de llengua catalana, 8 volums, Curial Edicions Catalanes, Barcelona, volum VI, p. 346-347.
- RIBA GABARRÓ, Josep (1960): Toponímia de la Pobla de Claramunt i del seu terme, ed. Centre d'Estudis Comarcals d'Igualada, Igualada, p. 9.
- TORRAS i RIBÉ, Josep M. (1993) La comarca de l'Anoia a finals del segle XVIII. Els 'qüestionaris' de Francisco de Zamora, ed. Publicacions de l'Abadia de Montserrat, Barcelona, p. 401.
- RIBA GABARRÓ, Josep (2007-8): "El topònim de 'la Rata' ha saltat des del segle VIII fins al segle XVIII", Butlletí Municipal, novembre 2007-gener 2008, p. 18.

